

Adams, James Luther: *The Prophethood of all Believers* (A hívek prófétasága). Boston 1986. XI+324 l.

A szerző az amerikai unitárius egyház ismert teológusa. Sok szellemi küzdelemmel teljes hosszú életpálya áll mögötte. 1901-ben született Ritzville-ben (Washington). Apja farmer és baptista vándor prédikátor; fundamentalista vallásos légkörben nőtt fel. Tanulmányai hatására elszakadt a fundamentalista kereszténységtől és a tudományos humanizmus híve lett. Hit- és életfelfogása további alakulását intellektuális, erkölcsi és vallási megtérése formálta. Teológiai orientációja a szabadelvű kereszténység, melyben a Biblia központisége, a transzcendens és prófétai elem meghatározó szerepe nyilvánult meg.

Adams életútjára jellemző az állandó útközben létel és a cél irányába való haladás, a szilárd bizonyosság és a derűs optimista élet-szemlélet. Szellemileg kialakult unitáriusként végezte el főiskolai tanulmányait a harvardi egyetemen. Életpályáját mint lelkész kezdte meg a Salem-i és a Wellesley Hills-i unitárius egyházközösségekben. Tudományos érdeklődése a teológiai tanárság felé irányította. Ennek érdekében tanulmányokat folytatott 1927—1936 között Angliában, Francia- és Németországban. Lelkészi állásától megválva, mint teológiai tanár működött, előbb a Meadville/Lombard Unitárius Teológiai Intézetben, majd a bostoni Andover Newton teológiai főiskolán és végül a chicagói és harvardi egyetemek teológiai fakultásán.

Sokirányú szellemi tevékenységet fejt ki, de mindenekelőtt unitárius teológus maradt. Hit és vallás, tehetség és szorgalom, tudás és hivatás egységbe forrnak személyiségében. Minden hatás iránt fogékony, erősen kritikus elme. Nem beszél mellé, nem hallgat el fontos dolgokat, nem kerüli a kényes problémákat sem, és mer hitet tenni meggyőződése mellett. Vallásos elkötelezettségének középpontjában a társadalmi igazságosság áll. Nemcsak a társadalmi kérdések vagy intézmények érdeklik, hanem az egyén hivatásának formálása is. Tanítja: „Szabadok vagyunk és felelősek életünk alakításáért“. Vallja, hogy minden személyes kérdés társadalmi, és minden társadalmi probléma egyben személyes is. Ilyennek mutatja a szerzőt a legújabb, sorrendben az 5-ik tanulmánykötete.

A könyv 35 előadást és esszét tartalmaz, melyet a kiadó négy fejezetben csoportosított a következő címek alatt: A prófétai hit szelleme és formái; Az idők jeleinek értelmezése; A vallás és kultúra ítélet alatt; Hitvallás és önkéntes társulatok. A szerzőtől származik a kötet címe és eszmevilágát kifejező jeligeje: „Vajha az Úrnak minden népe próféta volna, hogy adná az Úr az ő lelkét ő beléjük“ (4Móz 11,29).

Adams tanulmánykötetének vezérgondolata: a hívő emberek prófétasága. Ezzel helyettesíti Luther Márton egyetemes papság elvét. A szerző a prófétai hit vonzásában él, gondolkodik és teológizál. A prófétaságban két elemet különböztet meg: az igazságot és a szeretetet. A

próféta Isten nevében beszél, az igazságot, irgalmasságot, hűséget és a békét keresi. A prófétai hit a transzcendens célok és értékek iránti hűségben gyökerezik. Mozgató ereje a transzcendens intenzív érzése, mely képes a vallásos élet és kultúra elavult formáit áttörni és újraformálni. Ezt a prófétai hitet elvenítette meg Jézus és újította meg a radikális reformáció. Ennek eredményeként keletkeztek a szabadelvű keresztény mozgalmak és egyházak. A prófétai hittel akarja a szerző a szabadelvű kereszténységet dinamizálni.

Adams, mint teológus, tanár és társadalmi aktivista következetesen összekapcsolja életében a hitet és a cselekedetet, a vallásos eszméket és a közösségi akciókat. Félévszázadon át mozgató erő volt az amerikai szabadelvű keresztény teológiában. Tanítása és munkái kihívást és ihletés forrását jelentették kortársai számára. Tanulmánykötete az amerikai unitárius és szabadelvű teológiai irodalom meggazdagodását jelenti.

A válogatás és a kiadás a szerző tanítványának, Beach, George unitárius lelkész érdeme.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE

A Keresztény Magvető előfizetési díja 1989. évben belföldön és a szocialista országokban évi 100 lej, amelyet belföldön a lelkészi hivatalok útján vagy közvetlenül az egyházi központban (3400 Cluj-Napoca, bdul Lenin nr. 9) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi Hirlapiroda külföldi előfizetési osztálya — Budapest VII. Lövölde tér 7 sz. fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból a **ROMPRESFILATELIA** sectorul Export-import presa P. O. Box 12—201 telex 19376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 200 lej, amely összeg ugyancsak a **ROMPRESFILATELIA** sectorul Export-import presa P.O. Box 12—201 telex 19376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre fizetendő.

INTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ CLUJ,
Municipiul Cluj-Napoca, Cd. nr. 3037/1989

Revista
Bisericii Unitariene
din R.S. România

Journal of the
Unitarian Church
in R.S. Romania

XCV. Cluj-Napoca ● 1989/1

CUPRINSUL ● CONTENTS

Dr. Lajos Kovács: Pastorală de Anul Nou ● New Year's Message	1
Mesajul Aniversărilor ● The Message of Anniversaries	3

STUDII ● STUDIES

Dr. Árpád Szabó: Predica orientată spre omul contemporan ● How to Preach to the Man of Today	4
Sándor Benedek: Rolul soției preotului în viața parohiei ● The Role of the Minister's Wife in the Life of the Congregation	15
Arthur J. Long: Viața și activitatea lui Joseph Estlin Carpenter ● The Life and Work of Joseph Estlin Carpenter	18
György Gaal (pregătit sub tipar): Insemnări autobiografice ale lui Lajos Kelemen. Partea 3. ● Biographical Notes of Lajos Kelemen. 3rd Part	27
Erzsébet Zsakó: Dr. Mikó Zsakó Aranka 1889—1968 ● Mrs. Dr. Lóriné Mikó, Aranka Zsakó 1889—1968	41

LUCRĂRI OMILETICE ● SERMONS

Mózes Kedei: Anul Nou fericit! ● Happy New Year!	49
„Tu te las pînă nu mă vei binecuvînta!“ ● Dreams Calling to New Life	51
Aron Török: Străduința spre desăvîrșire ● We Should Strive to Perfection	53
Dénes Pálfi: Iertare adevărată ● Real Forgiveness	57
Károly Kiss: Cum să edificăm? ● How to Build?	59
Concepte biblice ● Biblical Conceptions	61
Idei, cugetări ● Ideas, Thoughts	62
VIAȚA BISERICESCĂ ȘI ȘTIRI ● CHURCH LIFE-NEWS	64
RECENZII ● BOOK REVIEWS	67

Colectivul de redacție ● Editors

Președinte și redactor responsabil: **Dr. Lajos Kovács** episcop. Membrii: **Dr. János Erdő** (redactor responsabil adjunct), **Dr. Árpád Szabó** și **Dezső Szabó** (redactori), **György Andrásli** și **Lóriné Mikó**.

Redacție ● Editorial Office: 3400 Cluj-Napoca, Bdul Lenin nr. 9. Romania.
Tel. 1-52-71

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100